

LIJST DER BOEKJES DIE VOORRADIG ZIJN:

1. Drie maanden onder de sneeuw; 2. Zwarte Koo; 5. Aan de Molenbeek; 6. Een moedig meisje; 8. Het wonderlijk gezelschap; 9. De jonge vluchteling; 11. Het Kermismeisje; 12. Willem Tell; 13. Beter een lap dan een scheur; 14. Harten van Goud; 15. 't Verdrongen land van Saaftinge; 17. De Zinneloozen te Gheel; 18. De hut op de Heide; 21. De Landlooper; 22. En toch feest; 23. St Niklaas in 't Veerhuis; 25. De Vriezeman aan 't Front; 26. Verdwaald en terecht; 27. De jongens van West-Roozebeke; 30. De verdrongen stad; 32. 't Weesje van Brugge; 35. Het kindje van de Zee; 36. De Roovers van de Moeren; 37. De bezembinders van Kleit; 38. De vlucht in de Koffer; 44. De Gierigaard; 46. Broederliefde; 48. Eerlijk duurt het langst; 51. Een lastig geschenk; 52. Zonder Ouders; 56. In 't Bosch van Houthulst; 57. Nog gered; 58. Uit de oude Doos; 59. Dokter Jenner en Jenny; 61. Streng Winters; 64. De kinderen van den Zeeloods; 66. De kinderen van den Smokkelaar; 67. De Paaschklokken; 68. De Landverhuizers; 69. Leeuwkje Van Damme; 72. Een moedig Kermisjongen; 76. Het Bultje; 77. De Pastoor van Lapscheure; 78. Samen uit; 80. Goed voor kwaad; 82. Vaderlandsche Verhalen; Naastenliefde; 86. De overwintering op Nova-Zembla; 89. Hoe Sinterklaas hielp; 90. In Grooten Nood; 91. Kerstmis aan Zee; 94. Het Spook; 95. De twee Weesjes; 97. De Vlucht; 102. Reinaert de Vos; 104. Denk aan moeder!; 107. Threesje; 110. Robinson Crusoe; 112. De Rooversjongen; 113. De Deserteur; 115. Onschuldig veroordeeld; 118. De Spion van den Molen; 121. Hoog bezoek; 122. De wonderlijke Zwaan; 123. Uit bange dagen; 125. De flinke Baanwachtster; 128. De gelaarsde kat; 129. De Dochter van den Blauwer; 130. Met Vakantie; 132. Tinneke; 133. De Helden van Stekene; 134. Een onrechtvaardige gestraft; 137. Oom Tom; 142. Op 't oud kasteel; 143. De reis in de Wildernis; 144. Bij de Kabouters; 145. De Spionnen op den Toren; 146. De Jongen van Gaver; 148. De schat in de Duinen; 150. De smokkelaars van de Zee; 152. De schat in de mijn; 153. 't Graf in 't Bosch; 154. 't Berouw van den Strooper; 155. 't Kasteel Hoogdonk; 158. Van de hut naar 't Paleis; 159. Karel de Goede; 160. Na veel avonturen; 161. Gered door een Aap; 162. Jan Breydel; 163. De Slag der Gulden Sporen; 164. Van den Dood gered; 165. 't Bocheljongentje; 167. Van drie Roovers; 168. Een jonge Held; 169. Jacob van Artevelde; 171. Genoveva van Brabant; 172. Een avontuurlijke Reis; 174. Een vreeselijke avond; 175. De gevluchte slaaf; 176. In de vliegmaschine; 177. Een moedige vrouw; 178. Ontsnapt; 179. Valsch beschuldigd; 180. De Zoon van den Torenwachter; 182. De reis van Columbus; 186. Jack de Cow-boy; 189. De Held van Tremeloo; 191. De Cow-boy van Fort-Bell; 192. Jeanne d'Arc; 193. De wandelende Deur; 194. De avonturen van Geeraart; 195. Geeraart in Rusland; 199. De Wolf van Ghistel; 202. De Spaansche Furie; 203. De Boeteling van Veurne; 210. Het verwoeste Vlaanderen; 211. De vondeling van 't Regiment; 212. Betoonde Naastenliefde; 213. De IJslandvaarders; 214. Jongensharten; 216. Een dappere vrouw; 217. Ali-Baba en de veertig Roovers; 218. Grootte Broer; 219. De jonge verstooteling; 220. Een kerstavond op de Prarie; 221. Leo's Nieuwjaar; 222. 't Gestolen kind; 223. De Roovers gestraft; 224. De Wildeman; 225. Het dolend melkmeisje; 226. De lotgevallen van den Wildstrooper; 227. Verdreven uit zijn land; 228. Moeder gered; 229. 't Dievenhuis; 230. De Schatgravers; 231. Een slechte Kameraad; 232. Bij de zakkenrollers; 233. Kleine Oorlog; 234. De Heldendood van Anneessens; 235. De Wandelende Jood in Vlaanderen; 236. Nelly van den Mijnwerker; 237. De Geldduivel;

— ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW BOEKJE. —

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS

Nr. 288.

De Rechtvaardige Kabouter

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

Nr. 288.

A. HANS

DE RECHTVAARDIGE KABOUTER

De schout en de heeren die, heel, heel lang geleden het stadje Wijzenburg bestuurden, kwamen samen op het raadhuis, waaraan ook een herberg was gebouwd. En Kordula, de waardin, moest voor ieder een groote kroes bier brengen. De heeren namen een flinke teug en keken dan in hun beker, als moesten ze daar hun wijsheid uit putten.

De burgemeester was pas gestorven en de schout speelde nu baas, tot de hertog die de meester was van het land, een nieuwen stede vader zou benoemd hebben.

De schout klopte met een hamer op de tafel en zei:

— Heeren, de vergadering is geopend. Ik heb u bijeen geroepen voor een voorname kwestie.

Allen knikten instemmend.

— Ge moet nu nog niet knikken, hernam de schout; ik heb van die kwestie nog niets gezegd.

— 't Is over Stiene, sprak Koen, de smid van Wijzenburg, maar ook lid van den raad.

— Hoe weet gij dat?

— Uw vrouw heeft het aan de mijne gezegd.

— Vrouwen moeten zich daarmee niet moeien, bromde Peter, een rentenier. Ik zeg, dat de mannen altijd en overal baas moeten zijn.

— Ik ben blij, als mijn vrouw me in lastige zaken raad geeft en helpt, beweerde Klaas, de notaris van Wijzenburg.

— En mijn vrouw moet zich met mijn zaken niet moeien! hernam Peter, de rentenier.

De schout klopte weer met den hamer, zoodat de tafel schudde.

— Zijn we nu samen gekomen om te kletsen, wij bestuurders der stad Wijzenburg? vroeg hij.

— Dan had ik beter thuis kunnen blijven, zei de smid. Ik heb werk genoeg en moet nog een zwaard smeden voor onzen dapperen hertog.

— Wat begint men hier ook over vrouwen? morde Peter, de rentenier.

— Ik moet u juist over een vrouw spreken, een booze vrouw! hernam de schout. En luistert nu, heeren! Even buiten de stad, maar op ons gebied woont Stiene, een weduwe, die zeer onbeschoft en ongemanierd is. Ze heeft bij haar huisje een stuk land, dat wij noodig hebben om er de soldaten van den hertog op te laten

exerceeren. Ik ben bij haar geweest, om dat land te koopen. Ik bood een goede som. Maar ze weigerde het land af te staan. En toen ik zei, dat de heele raad dat land aangewezen had als exercitieplein, antwoordde Stiene, dat ze niets om den raad gaf!

— Wat, wat! stoof Peter, de rentenier op. Durfde zij dat te zeggen! Ja, zoo is nu een vrouw... en daarom houd ik vol, dat een vrouw niets moet te vertellen hebben!

— Ha, ze geeft niets om den raad! riep de smid uit. Ze geeft niets om ons, die de stad Wijzenburg besturen.

En ook de andere heeren waren verontwaardigd. Als zij over straat gingen, dan groetten de burgers hen. En de arme menschen vooral boogen zich haast tot tegen den grond. Was er feest, dan zaten zij, heeren van den raad, voor-aan. Kwam de hertog op bezoek, dan gaf hij hun de hand en sprak met hen. Overal werden ze geacht! En zoo'n vrouw daar buiten de wallen, durfde verachtelijk te zeggen, dat zij niets gaf om den heelen raad.

— Stiene heeft gezegd, dat we van haar land zullen afblijven, vervolgde de schout. De soldaten konden wel ergens anders springen en huppelen, zoo spotte ze.

Van verontwaardiging dronken de heeren

hun kroes uit. En de waardin moest ze weer vullen.

— Spoed u nu buiten, zei Peter, de rentenier, tot de bazin. In onze vergadering hebben we geen vrouwen noodig.

— Mijnheer, als ik een arm had van twintig el lang, kon ik van uit de herberg de kroezen vullen. Maar nu is het me onmogelijk het anders te doen dan door zelf te komen.

— Hoort ge het? Ze spreekt tegen... natuurlijk! bromde Peter.

— Hier veel praats en thuis niets te vertellen! mompelde de waardin.

Ze ging toen heen en de heeren namen weer een teug.

De schout klopte met zijn hamer en sprak:

— Zoodus, heeren, ik heb u opgeroepen om die kwestie te bespreken. De raad is erg beledigd geworden. Dat is een! En Stiene wil ons beletten het exercitieveld te maken, waar wij het wenschen, dat is twee. Zullen wij dat toelaten?

— Neen! schreeuwde Peter, de rentenier. Een vrouw zal geen baas spelen over de raadsleden van Wijzenburg.

— We moeten ons gezag doen gelden! riep een ander uit.

— We zetten onzen wil door! verzekerde een derde.

En ieder was het er over eens dat de raad flink moest handelen.

— Luister naar mijn voorstel, sprak de schout. Die brutale Stiene is een vreemdelinge. Ze is niet te Wijzenburg geboren, maar te Platen...

— Wat ze Dommenburg konden noemen, beweerde Peter, de rentenier.

— Stiene is hier komen wonen bij haar huwelijk met Guldentop van Wijzenburg. Maar hij is dood. En zooals ik zei, is Stiene een vreemdelinge. Wie van elders te Wijzenburg gevestigd wil blijven, moet zich daartoe waardig toonen. Stiene heeft den raad van Wijzenburg beledigd. Ze werkt onze plannen tegen, die er noodig zijn voor het heil der stad. Als onze soldaten zich niet goed kunnen oefenen, zullen ze Wijzenburg niet naar behooren verdedigen, als er een vijand komt. Stiene verdient het niet, op het gebied van Wijzenburg te wonen. En daarom stel ik voor haar te verbannen! Ze kan terug keeren naar Platen!

— Ja, ja, naar Dommenburg! riep Peter uit. Daar zijn de vrouwen zeker de baas, maar bij ons nog niet! En ze zullen het nooit wezen, dat zeg ik!

Al de raadsleden vonden het uitmuntend Stiene te verbannen. Ze zouden haar een sommetje geven voor haar land.

— En nu over de uitvoering van onzen maatregel! zei de schout. We zullen er niet veel gerucht rond maken. Laat ons morgen allen, deftig gekleed, zooals het raadsleden past, naar Stiene gaan. Ik, als schout, neem haar bij den arm, en we leidden haar over de grens der gemeente. We zeggen haar, dat ze in de gevangenis zal gestoken worden, indien ze ooit durft terug te keeren.

— Dat noem ik kordaat handelen! sprak Peter, de rentenier. Dat zal zoo'n vrouw leeren ons oneerbiedig te behandelen.

— Ieder is het dus met mij eens? vroeg de schout.

— Ja, ja! klonk het.

— We sturen haar meubels achterna, hernam de schout. Maar 't voornaamste is, dat ze ons grondgebied onmiddellijk verlaat.

— Als 't kan van avond nog! wenschte Peter.

— Willen we dan morgen te acht uur aan de Oostpoort samen komen? vroeg de schout.

En allen vonden dit goed.

— Laat het ons stil houden! stelde de schout voor. Ge weet, er zijn burgers die ons benijden om onze macht en onzen invloed. En ze zouden die gelegenheid gebruiken, om ons te belasteren, door te beweren, dat wij onrechtvaardig zijn. Maar het is onze plicht het gezag van den raad hoog te houden. Dus stil houden, heeren!

— Vertel het dan maar niet aan uw vrouw! spotte Peter.

— Ik weet wat ik doen en laten moet! schimpte de schout.

— Maar ik vertel nooit iets aan mijn vrouw, verzekerde Peter.

— Geen twist! vermaande de smid. Laat ons nog een kroes drinken op het wel gelukken van ons plan.

— Het moet gelukken! zei Peter. De schout neemt die feeks bij den arm en leidt ze mee. En als ze zich tegenweert, neem ik ze bij den anderen arm en nijp dien bont en blauw. En misschien zal ze, ja huppelen en springen, zooals ze het erg oneerbiedig van onze soldaten zei.

De waardin schonk de bekers vol en gooide hout op den haard, want 't winterde goed.

En de heeren bleven nu gezellig praten, zonder zich aan den tijd te storen. De smid scheen het zwaard van den hertog te vergeten.

Plots werd de deur opengeworpen.

— Wie durft hier onaangediend binnen te treden! riep de schout.

— Ik! klonk het.

En daar stond een stevige vrouw.

— Ha, mijn babbelaar, mijn plakker zit hier nog! riep ze uit. Kletsen en bier drinken, en dat noemen ze Wijzenburg besturen.

Ze ging recht op Peter, den rentenier toe. Ze was zijn vrouw.

En Peter sprong verschrikt op.

— Lieve, zei hij, de zitting is nog niet geeindigd .. anders ware ik al bij u thuis!

— Dat kan me niet schelen, of de zitting nog voortduurt of niet, maar gij gaat mee. Ik zit met 't eten te wachten. En ge moet de wasch nog inhalen en ander werk verrichten. Ge zit liever hier te babbelen... Vooruit!

Peter kreeg een duw in den rug. En hij kon beenen maken. Dat was nu de held, die nooit de vrouwen baas zou laten spelen. De anderen lachten... En de waardin keek lachend door het raam der herberg.

II.

't Donkerde toen de heeren het stadhuis verlieten. Het was een koude avond.

Een oude man, met een versleten mantel, zwierf door de straten. De schout zag hem en ging naar hem toe.

— Wie zijt gij? vroeg hij.

— Ik heet Diederik...

— Van waar komt gij?

— Van heel ver... Gij kent dat land toch niet...

— Zeg eens, ik ben de schout van de stad Wijzenburg.

— Dat beteekent niet, dat de burgers van Wijzenburg allemaal wijs zijn.

— Zoo, zoo, ge hebt meer praats dan geld, vagebond...

— Ik vraag u toch niets, mijnheer!

— Wat komt gij hier doen?

— Eens kijken... Ik reis overal rond.

— Dus een landlooper... Hoor eens, ge blijft hier niet... Ge moet onmiddellijk de stad verlaten!

— Wat misdoo ik dan?

— Ge hoort wat ik zeg!

— Is er dan geen vrijheid te Wijzenburg?

— Geen verzet... Dadelijk de stad verlaten.

— Waarom?

— Omdat ik het zeg!

— Zijn er dan te Wijzenburg geen wetten, die vreedzame lieden beschermen?

— Kerel, ge verveelt me...

— Wel, schout, ik had gehoord dat er hier te Wijzenburg onrechtvaardige kerels en potentaten zijn, en ik wilde dat eens onderzoeken. En al dadelijk merk ik, dat men niet overdreven heeft... Tot ziens, heer schout...

En de oude man vertrok. Hij verliet de stad door de Oostpoort en kwam weldra bij een kleine, maar nette woning. Daar woonde Stiene, die

morgen moest verjaagd worden. De oude man, Diederik, zooals hij heette, klopte aan. Stiene deed open.

— Vrouw, mag ik hier in de schuur slapen? Ik ben moe en 't is buiten zoo koud, sprak hij.

— Kom binnen... en zet u bij 't vuur, noodigde Stiene. Ja, het is koud, vervolgde ze.

Binnen zaten drie kinderen, die vriendelijk naar den ouden man knikten.

En Diederik moest bij den haard zitten, en, toen hij zich flink gewarmd had, eten en drinken.

Stiene vertelde, dat ze al twee jaar weduwe was. Ze moest hard werken om het brood voor haar en haar kinderen te verdienen.

— Ik werk hard op mijn land, sprak ze. En nu wil de raad van Wijzenburg het mij afkopen, om er een exercitieveld van te maken. Maar ik kan dit land niet missen. Het is zeer vruchtbaar, omdat mijn man er jaren op heeft gewerkt. In den omtrek is het bar zand. Ik heb aan den schout gezegd, dat ik het land niet kan en niet wil verkoopen. Hij werd zeer kwaad, hij is een trotsche man.

— De raad eischt het land, zei hij.

— De raad kan het niet eischen, antwoordde ik. Als de raad het me ontnemt, is hij zeer onrechtvaardig.

— Ik zal u vinden, dreigde de schout, en,

woedend ging hij heen. Wat de heeren nu zullen doen, weet ik niet.

— Maak u maar niet ongerust; de schout en de raad kunnen u dat land niet ontnemen, bevoorde Diederik.

Pas had hij dit gezegd, of een meisje trad binnen. Het was de dienstbode van den schout. Haar ouders woonden bij de poort.

— Stiene, zei ze, ik kom u eens haastig wat vertellen. Ik hoorde er den schout over spreken met mevrouw. En ik vind het leelijk wat de raad wil doen.

— Wat dan, Bertha? vroeg Stiene verschrikt.

— O, 't is een schande! Ze willen u morgenochtend over de grenzen van de stad verjagen, om uw land af te nemen.

— Zouden ze dat durven?

— Ja, ja... Om acht uur komen ze, morgenochtend. 't Is vast waar...

En het meisje verhaalde, wat ze afgeluisterd had.

Stiene begon te weenen.

— 't Is schandelijk, zei ze. Me mijn brood ontnemen! En waar moet ik dan met mijn kinderen heen? Maar mag dat toch? Ik zal naar den hertog gaan!

— Stil, vrouw... wees niet bang! Ik zeg u, dat de schout u niet zal verjagen, sprak Diederik.

— Kunt gij mij helpen? vroeg Stiene vol hoop.

— Ja...

— Maar hoe?

De oude man zag er zoo arm en schamel uit.

Wat zou hij kunnen doen tegen den schout en de heeren van den raad, de machtige bestuurders?

— Vrouw, ik zeg u dat ik u zal helpen. Vraag niet hoe. Vertrouw op mij! En nu ga ik slapen. Ik mag dus in de schuur?

Maar Stiene had nog een bed op een kamertje boven en ze wilde niet, dat de oude man op het stroo in de trekkerige, koude schuur zou liggen. Ze wees Diederik den weg.

— Slaap gerust! hernam de oude man. Gij blijft in uw huis en ge zult uw land bebouwen.

— Wie is die grijsaard? vroeg Bertha, toen de weduwe weer beneden kwam.

— Ik ken hem niet. Hij klopte hier aan en vroeg in de schuur te mogen slapen... Hij zag er zoo eerlijk en goed uit, dat ik medelijden met hem had.

— Maar hoe zou hij u kunnen helpen, als hij zoo arm is, dat hij zelf niet in een herberg kan slapen?

— Ik begrijp het niet, maar toch ben ik op eens zeer rustig. Ik voel als 't ware, dat hij me

zal beschermen. Ik wacht in vertrouwen den morgen af.

Bertha vertrok. Ze kon niet langer blijven... Stiene dankte haar voor de boodschap.

De moeder kuste haar kinderen goeden nacht. Zelve moest ze nog wat naaien. Ze dacht aan haar braven man. Hij stierf zoo jong. En zij nam moedig haar zware taak op. Het was voor de kinderen. En nu zou men een arme weduwe zoo 't brood ontnemen... Er was veel onrecht te Wijzenburg...

III.

't Was ochtend geworden. Diederik stond vroeg op en hielp de weduwe bij haar werk. Hij haalde water en hout, voederde de koe, en zei telkens tot Stiene, dat ze niet ongerust moest zijn.

Hij keek voortdurend naar den weg, die stads- waarts leidde.

En kort na acht uur, zei hij:

— Ginder zijn de heeren, zeker?

— Ja, dat zijn ze, antwoordde Stiene.

— Allen op hun beste, geloof ik. 't Is of ze naar een feest moeten... Zich zoo opkleeden om een arme weduwe uit haar huis te zetten en haar 't land te ontnemen... Maar nu zult ge wat zien!

De oude man ging naar buiten. Hij trad den schout en de heeren van den raad tegemoet.

— Ha, ge zijt daar nog! schreeuwde de schout. Ja, ik herken u wel, landlooper, vage bond... Maar nu gaat ge onder den toren. En ik zal u vijf en twintig geeselslagen laten geven!

— Zoo, zoo, heer schout, mij gevangen zetten en me slagen geven! Gij en al uw kornuiten verdienen slagen! 't Is moedig, hoor, met zoo velen te komen, om een arme weduwe uit haar huis te zetten. En ge kleedt u daarvoor op... ouderwetsch, dat is waar... Ze zijn te Wijzenburg achter met de mode!

— Hoor dien bedelaar eens! kreet de schout. Zoo spreekt hij tot ons, de bestuurders van Wijzenburg.

— Bestuurders? spotte Diederik. Noemt gij dat besturen, zooals gij handelt! Ge regeert over een hoop anullen. Laf zijt ge, om een vrouw, die hard moet werken en tobben voor haar stukje brood, te verjagen. Ieder zou moeten springen, zooals gij fluit. Stiene heeft de wet ingeroepen en dat mag ze niet, hé!

— Wat weet een vrouw van de wet? vroeg Peter, de rentenier.

— O, zijt gij daar ook, praatjesmaker. Gisteravond zag ik u door uw vrouw voort jagen, en loopen kondt ge, hé! spotte Diederik.

— Nu is 't genoeg, vogelverschrikker! raasde de schout. Ik neem u gevangen!

Maar eensklaps schrokken allen, want de oude man was plots veranderd in een flinken kabouter met grijze haren en een witten baard. Hij had een stok in de hand en hief die op.

En daar begon het te sneeuwen, en te waaien. De kabouter verdween. De wind joeg in enkele oogenblikken een berg van sneeuw om de heeren. Deze wilden zich weg spoeden maar ze konden niet meer. Ze zonken in de sneeuw weg en konden zich niet meer bewegen. Alleen hun hoofd stak boven. Het was een koddig gezicht.

— Vrouw, help me! smeekte Peter, de rentenier. O, het is zoo koud. Ik verstijf, ik bevries!

— Tooverij! tierde de schout. De burgers moeten ons uit de sneeuw komen graven.

— Kunt gij het hun gaan zeggen? snauwde de meester-smid. Was ik maar aan 't smeden aan het zwaard van den hertog. Mijn knechten staan bij het vuur en ik verkleum hier.

— 't Sneeuwen had opgehouden.

— We worden gestraft voor onze onrechtvaardigheid! kermde een ander. O, schout, 't is uw schuld! We hebben het recht niet, die weduwe te verjagen. 't Is al onze hoogmoed.

— Vrouw, help me! schreide Peter.

— Uw vrouw kan u niet hooren, sprak de

notaris. Ze zit bij den haard en wij kunnen hier niet weg. Stiene mag blijven en we willen haar land niet nemen!

— We kunnen elders een exercitieveld maken, zei een ander raadslid. We hebben misdaan.

O, ja, nu toonden ze berouw!

En eensklaps was de kabouter daar terug.

— Menschen met een koud hart, hooren in de sneeuw thuis! zei hij.

— Maar Stiene mag blijven; zij is een brave en vlijtige vrouw! riep Peter, de rentenier.

— Ik zal voor haar een nieuwen haard smeden, beloofde de meester-smid.

— Van mij krijgt ze een koe! verzekerde de notaris. Maar help me dan uit deze sneeuw. Ik zal een ziekte opdoen en wat moet er dan van mijn vrouw en kinderen terecht komen?

— En hebt gij aan de kinderen van Stiene niet gedacht? vroeg de kabouter.

— Ik zal ze nieuwe kleeren bezorgen, beloofde een ander raadslid.

— En gij, schout? vroeg de kabouter.

— Vriend, ik meende dat zoo niet, stamelde deze.

— Als ge liegt blijft ge in de sneeuw! dreigde Diederik.

— Ik handelde verkeerd. Stiene mag blijven.

— Voor de onrust, die ge haar aangedaan hebt, zult ge haar honderd daalders betalen.

— Ja, ja!

— Pas op, als ge uw woord niet houdt. Ik zal nagaan of ieder zijn beloften vervult!

— Ja, ja! klonk het.

In het stadje zelf had het niet gesneeuwd. En verwonderd kwamen de burgers aangelopen.

Ze begonnen te lachen bij het kluchtig tooneel, ondanks al hun eerbied voor den schout en de leden van den raad.

— Snullen, sprak de kabouter; daar staan nu de mannen, die gij allerlei onrecht liet doen. En bijna niemand durfde zich tegen hun tiranie verzetten. Nu waren ze op weg, om een brave weduwe uit haar huis te verjagen. Vrouw Stiene, die een voorbeeld kan zijn voor alle moeders, moest haar land afstaan. Ze wilde niet. En ze riep de wet in. Dat was te veel voor den hoogmoed van die kerels daar! Ieder moet voor hen kruipen. En daar staan ze nu vernederd. Gisteravond noemde de schout in zijn verwaandheid mij een landlooper, omdat ik geen schoone kleeren droeg. Maar ik ben de geest van het recht en ik kwam naar Wijzenburg om onrecht te vermijden! Dat het een les zij!

De kabouter zwaaide met zijn stok en de sneeuw smolt zoo spoedig, dat de menschen op de vlucht moesten gaan voor het water.

Diederik werd weer een oude man. Hij keer-

de naar Stiene terug, die hem vol eerbied aanstaarde.

— Vrouw, gij zijt nu geholpen, zei Diederik. Werk vlijtig voort! Neen, ge behoeft mij niet te bedanken. Ik deed mijn plicht.

En opeens was hij verdwenen.

Druipend en ook beschaamd spoedden de schout en de heeren van den raad zich naar huis.

Peter, de rentenier, werd door zijn vrouw niet vriendelijk ontvangen. Ze was niet naar de sneeuw gaan kijken, maar had nu pas het verhaal gehoord.

— Ha, moest ge er daarvoor zoo vroeg op uit? vroeg ze. Om een arme weduwe te broodrooven! Ge moest u schamen, groote held! Ge laat u door den schout leiden als een boer een stier bij een ring in zijn neus... Kijk, daar hangen twee hespen. Als ge u verkleed hebt, zult ge er een van naar vrouw Stiene brengen. De andere eet ik zelf op en gij kunt het hespenbeen afkluiven.

Stiene wist niet hoe ze het had. De smid verving haar versleten haard door een nieuwen. En de notaris bracht een koe in haar stal. De schout kwam met honderd daalders. En er volgden nog geschenken.

Maar het nieuws van het gebeurde liep in de streek rond. En de hertog vernam ook de geschiedenis.

— Wat is me dat daar allemaal te Wijzenburg! sprak hij tot zijn vrouw. Het moet er zeer onrechtvaardig toegaan. Die schout denkt zeker zelf een koning te zijn. Ik heb me te weinig bemoeid met mijn hertogdom.

— Dat is zoo, zei de hertogin. Ge reist te veel in den vreemde en ge weet niet, wat er met uw eigen volk gebeurt.

— Het zal veranderen! verzekerde de hertog. En met zijn dienaren reed hij naar Wijzenburg.

— De hertog is er! zoo liep het nieuws door de stad.

De bode moest de leden van den raad samenroepen. De hertog zond ook om vrouw Stiene. En er mochten zooveel burgers op het stadhuis komen, als er plaats was.

't Volk stond er opeengehoopt.

De hertog zat in den zetel van den burgemeester en hij keek zeer streng. De schout had nu geen praats meer en de leden van den raad voelden hun hart angstig kloppen.

Vrouw Stiene werd binnengeleid. Ze was wat verlegen. Maar de hertog wenkte haar vriendelijk nader te treden.

— Vrouw, vertel me eens, wat er gebeurd is, zei hij.

— O, hertog, alles is weer in orde, antwoordde de vergevingsgezinde Stiene.

— Ja, maar ik wil het toch weten. Verhaal het me, hoe ze met u hebben gehandeld.

En Stiene vertelde het nu. Maar ze sprak ook over de geschenken.

— Die brachten de lafaards uit vrees voor den kabouter, hernam de hertog. Zonder zijn komst zouden ze uit hoogmoed een brave weduwe verjaagd hebben.

De hertog wendde zich tot den schout en de leden van den raad.

— Ha, het is zoo, dat gij de stad bestuurt, sprak hij. Er is natuurlijk nog veel meer onrecht gebeurd.

— Ja, hertog! klonk een stem uit het volk.

— Hij die daar spreekt, kome hier! gebod de vorst.

Een burger trad vooruit.

— Waarover hebt gij te klagen? vroeg de hertog.

— Over het heele bestuur van de stad, hernam de burger. Vrienden van den schout en de raadsleden betalen weinig belasting, anderen moeten dubbel opbrengen. Armen lijden gebrek en de schout en de heeren van den raad houden dikwijls groote maaltijden op kosten van de stad.

En de burger sprak van meer onrecht.

— Ik ben ook schuldig, zei de hertog. Ik had beter moeten toezien. Ik was te veel afwezig. Maar dat zal veranderen. Om te beginnen stel ik

den schout en alle raadsleden af. Ik zal nieuwe bestuurders benoemen. Er moet overal recht heerschen.

— Dat is zoo! klonk een stem achter den hertog.

De kabouter was daar weer.

— Ja, recht moet er heerschen, vervolgde hij. En het is voor u geen eer, dat de geest van het recht hier buitengewone dingen moet doen, om u aan uw plicht te herinneren, hertog. Plichtsbetrachting is het werk van elken dag, in stilte en eenvoud. Dat het voor allen een les zij.

En weg was de kabouter.

— Welnu, ik heb de les goed begrepen, sprak de hertog. En ieder werke met mij mee om rechtvaardigheid en naastenliefde te betrachten.

Beschaamd gingen de afgezette schout en ontslagen raadsleden heen.

Er werd een nieuwe burgemeester benoemd. En hij bestuurde de stad met een flinken raad.

Stiene woonde rustig op haar hoeve, en voedde vroom haar kinderen op.

EINDE.

't Betooverd Kasteel.

Er werd een steekspel gehouden in de stad en er waren veel ridders die kampten. Van alle kanten kwam het volk kijken. De kampers reden met lange lansen op elkaar in. Maar ze wilden elkaar niet kwetsen. 't Was er maar om te doen den tegenstander uit 't zadel te werpen.

— Onze ridder heeft overwonnen! riep Geert, een stevige boer. We gaan met muziek naar huis.

Hij was daar met zijn vrouw en kinderen, knechten en meiden, en ook met burenen. Maar hij was de rijkste en joligste van het dorp. Hij huurde een fluitspeler, die vroolijke deuntjes ten beste gaf om wat te verdienen, nu er zoo veel volk in de stad was. Geert beloofde hem een daalder, den kost en logies op de hoeve. En de fluitspeler trok met de heele troep mee, die al dansend en zingend huiswaarts trok, ter eere

van den ridder. Elk dorp had gaarne een dapperen edelman.

Ook op Geert's hoeve werd nog gedanst,

Het Steekspel.

maar eindelijk was het tijd om naar huis te gaan.

De fluitspeler at op de hoeve van Geert. Hij keek eens door het venster naar de omgeving en zag toen bij het schijnsel van de maan een oud

kasteel, dat gedeeltelijk in puin lag, ginds tegen den heuvel.

— Wat is dat voor een oud ding? vroeg hij aan den boer.

— O, het is een betooverd kasteel. Veel jaren geleden woonde er een graaf, die zeer rijk maar ook zeer gierig was. Hij had de boeren steeds hardvochtig behandeld en aan arme menschen nooit wat gegeven. Daar hij uit gierigheid nooit had willen trouwen, stierf hij zonder kinderen na te laten. Daarop hadden zijn neven en nichten zijn geld willen nemen, doch niet het minste gevonden; men geloofde daarom algemeen dat de gierigaard den schat begraven had en dat deze nog ergens in het oud kasteel moest verborgen zijn. Om den schat te vinden, hadden sedert dien tijd reeds velen zich in de ruine gewaagd, maar niemand was er ooit uit teruggekeerd.

De fluitspeler had aandachtig naar het verhaal van den boer geluisterd.

— Ik zou dat kasteel willen bezoeken, zei hij. Ik ben sterk en voor geen klein geruchtje verwaard.

— Zijt gij uw leven moe? vroeg Geert.

— Natuurlijk niet!

— Wel, blijf dan van 't betooverd kasteel weg. Er is nooit een uit die ruine teruggekeerd, heb ik u al gezegd.

— Maar ik ben niet bang, en ik wil er eens heen, hernam de fluitspeler. En ik doe het nog dezen nacht.

— Ge moet het zelf weten, koppigaard.

Twee knechten van den boer moesten nu een paar lantaarnen aansteken en den moedigen fluitspeler tot aan het oude, geheimzinnige kasteel vergezellen. Daar zond de muzikant de beide boerenknechten met een lantaarn terug en ging zelf met de andere het kasteel binnen. Hij besteg een hooge trap en kwam in een groote zaal, waarin vele deuren waren. Hij opende de eerste de beste deur, en trad in een kleine kamer, waarin zich in het midden eene ouderwet-sche tafel bevond; op die tafel plaatste hij zijn lantaarn, haalde zijn fluit te voorschijn en begon lustige deuntjes te spelen.

De boer was intusschen zeer bezorgd over zijn lot. Hij kon van angst niet slapen, keek telkens uit het venster en verheugde zich dan, als hij den man in de stilte van den nacht hoorde spelen. Toen evenwel de oude klok elf uur sloeg en het spel plotseling ophield, verschrok Geert geweldig.

— 't Is gedaan met den armen jongen, zei hij tot zijn vrouw. De geest, of wie er in het oud kasteel rondspookt, heeft den moedigen kerel vast, en zeker gedood.

Dit was echter niet waar. Toen de muzikant

het eene lied na het andere gespeeld had, begon hij honger te krijgen en hij keek de kamer eens rond. Daar bemerkte hij een pot vol gekookte erwten en een pan met water, terwijl hij in een kast een zoutvaatje en een flesch wijn vond. Dadelijk goot hij het water op de erwten, deed er wat zout bij, maakte vuur aan in den haard, en kookte smakelijke erwtensoep.

Terwijl de soep kookte, opende hij de flesch wijn en dronk een teug, terwijl hij daarna nog eens lustig op de fluit speelde.

Toen de soep eindelijk gaar was, deed hij ze op een bord en wilde eten, maar op dat oogenblik sloeg een klok elf uur. Te gelijker tijd ging de deur open en traden twee zwarte mannen binnen met eene draagbaar, waarop een koffer stond. Zonder een woord te zeggen zetten ze de baar naast den muzikant neer en verlieten weer stil de kamer.

Onze muzikant, die door dat onaangenaam bezoek niet het minst verschrikt was en rustig bleef eten, stond eindelijk op, ging naar de koffer en opende die. Een oud mannetje, klein en verschrompeld, met grijze haren en baard lag er in. De fluitspeler was volstrekt niet bang; hij haalde het mannetje uit de kist en zette hem bij het vuur.

— Ik zal u eens wat opwarmen, dat zal u deugd doen, zei hij. Ge lijkt verkleumd.

En ja, het mannetje kwam bij; hij rekte de leden uit en zuchtte.

— Eet wat soep, hernam de muzikant. Sukelaar, ik zal u met den lepel voeren, zooals een moeder dat een kind doet.

Er kwam meer leven in het mannetje, en eindelijk stond het op en zei:

— Volg mij!

De fluitspeler vreesde niets, maar nam zijn lantaarn mee. Ze gingen eenige zalen door tot zij aan een oude scheeve trap kwamen die naar beneden voerde: Zoo kwamen ze in een akeligen kelder. Hier lagen groote hoopen geld.

— De schat, dacht de muzikant.

— Deel deze hoopen in twee gelijke deelen, gebod het mannetje. Zorg dat er niets overblijft, anders kost het uw leven.

De fluitspeler begon ijverig te tellen. Spoedig had hij het geld in twee gelijke deelen verdeeld, maar één goudstuk bleef er over.

Er was een oneven aantal stukken en dus konden de hoopen niet juist gelijk zijn. Maar de muzikant bedacht zich niet lang. Hij zag de vurige oogen van het mannetje. De fluitspeler haalde fluks zijn mes uit zijn zak, nam een daar liggenden hamer en sloeg daarmede het geldstuk in twee gelijke deelen. Een helft moest bij den eenen, en de andere bij den tweeden hoop.

Nu riep opeens het mannetje vroolijk uit:

— Welk een geluk! Eindelijk ben ik verlost! Reeds honderd jaren moet ik dezen schat bewaken, dien ik uit gierigheid bijeengeschraapt heb, totdat eindelijk iemand hem in twee gelijke deelen verdeelen zou. Tot nu toe hebben verschillende personen dat beproefd, maar het is aan niemand gelukt en ik heb den een na den ander moeten dooden. Niemand wist raad met het overblijvend stuk. Gij, wijze man, hebt mij eindelijk verlost en daarom neem dezen eenen hoop goud tot belooning en verdeel den anderen onder de armen.

Daarop verdween het mannetje en onze dappere muzikant ging weer terug naar de kamer waar hij het eerst gezeten had en speelde nog eens een lustig deuntje op de fluit.

Toen Geert dat hoorde, was hij zeer verheugd, want nu begreep hij dat de jonge man nog leefde.

Den volgenden dag ging hij naar het oude kasteel, want over dag durfde ieder daar binnen gaan, en begroette den muzikant vol vreugde. Deze vertelde hem wat er dien nacht gebeurd was, ging daarop naar beneden en deed wat het mannetje bevolen had. De eene helft van den schat gaf hij aan de armen, de andere hield hij voor zich.

Hij was nu rijk. Het oude kasteel liet hij afbreken en vervangen door een prachtig land-

huis. Daar leefde nu voortaan de moedige fluitspeler als een rijk man.

En hij was geen gierigaard, maar hielp veel armen en zieken.

En hij werd zeer geacht in de streek.

(Naar Grimm).

EINDE.

A. HAN'S KINDERBIBLIOTHEEK.

Voortdurend herdrukken wij vroeger verschenen nummers.

Vraag ze in de boekwinkels of aan de dagblad-verkoopers.

Er zijn steeds veel vroegere boekjes voorradig.

Elke week verschijnt een nieuw.